

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema III.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

THEMA III. EX NOVO TEST. 419

Ne quis seipsum decipiat: aut faciat voluntatem carnis, magis quam Dei, Eph. 2. v. 3.

Facile hinc unusquisque coniecturam facere pöteft, an habeat partem in regno cöelorum: si fecit voluntatem Dei, &c. Si hætenus non fecit, porro illam studeat facere, quantum in ipso est. Si hoc non vult facere, audiet, NON NOVI T E S, si maxime Domine, Domine, dixerit.

2. Vt oremus: Döce nos facere voluntatem, Pſal. 143. verſ. 10.

3. Vtque agnoſcamus infirmitatem noſtram, & rogemus, vt quod nobis deeft, ignoſcatur propter eum, qui dicit, Pſal. 40. v. 8. Voluntatem tuam facio, &c.

F I N I S.

THEMA III.

Matth. 8. à v. 5. ad v. 14. Luc. 7. v. 1.

De ſeruo centurionis Capernaïtici paralytico, ſanato per Chriſtum.

D I S P O S I T I O.

Historiam hanc magni faciendam & sæpius meditando, præfertim cum circa ægrotos verſamur, ex hoc apparet, quod illa cum omnibus ſuis circumſtantiis à duobus Euangeliftis eſt accuratiſſime deſcripta, Matth. 8. Luc. 7.

Eam igitur ex historia illa duorum Euangelistarum integram tractabimus hac vice.

1. Dicemus, de ſeruo ægrotato.
2. De cura & ſollicitudine Domini, pro ſeruo.
3. De interceſſione ſeniorum pro centurione.
4. De Chriſto ſeruum ſanante.

[Poſſent ſingula ſingulis concionibus etiam tractari, in funere ſerui alicuius fidelis, aut militis, & capitanei, vel paralytici, &c. prout fert occasio.]

Dd 2

I. Pars.

I. Pars.

Erant in ciuitate Galileæ Capernaum primaria, milites præſidiarij vt ſi Judæi ſtudent rebus nouis (pro more) poſſent contineri in officio. Illis præfectus erat, qui hoc loco vocatur centurio. Et iam quidem longò tempore ibi hoc officio functum circumſtantiæ (quas Lucas, & ſeniores illi referunt ibidem) teſtantur.

1. Erat huic *παις* puer, ſeruus, vt Matthæus habet: ſiue *παῖς*, vt Lucas habet. Et videntur circumſtantiæ hoc inſinuare, *Daß es ſein Leibjung oder Leibdiener geweſen*. Non aliquis ex gregarijs militibus, ſed domesticus.

2. Is ſeruus centurionis incidit in paralyſin, qua, vt Matthæi verba ſonant, ſubito correptus fuit.

3. Et tanta eſt vis morbi, vt morti fuerit vicinus, iuxta verba Matthæi graniter diſcruciatur.

Neque vero exiſtimandum, quod hæc paralyſis acciderit ſeruo ex intemperantia & ebrietate: aut alijs propria culpa accerſitis accidentibus.

4. Etenim habet hoc teſtimonium, quod fuerit hero ſuo chariſſimus, *ἄξιος*, præcioſus. *Er hätte ihn nicht umß viel Gele gegeben*.

Quod non fuiſſet factum, ſi fuiſſet ebriofus, libidinoſus, ſcortator, &c. Etenim quanto ſtudio conſeruauit diſciplinam inter ſuos, infra ex verſu nono Matthæi, & o. ſtauo Lucæ pater.

Quia igitur fidelis ſeruus eſt, præcioſus habetur. Et videtur ipſe eſſe ſeruus, de quo loquitur verſ. Matth. 9. & Luc. 8. Diſtincte enim de militibus ſuis & de ſeruo ſuo loquitur: dico *ſeruo meo*, &c. Ideo tam ſolicitus eſt pro ipſo, vt ſequitur ſecundo loco.

L. Diſcant famuli hoc exemplo, quod licet ſint in terris viliori interdum loco habiti, tamen ſpiritus ſanctus non dedignetur etiam ipſorum annotare hiſtoriam, vt ſcilicet intelligant, Deo ipſos eſſe curæ ſanos & ægros. Et quia, ſi fideles ſunt, ipſi Domino ſeruiunt, Eph. 6. verſ. 7. habebunt ſua præmia à Deo, Matth. 25. verſ. 21. Sed & cor

cor Dominorum regit, vt habeant illos in magno pretio, vt hic.

Et sicut fideles à suis heris non negliguntur, si incidant in ægritudinem: ita quoque Deus ipsorum suscipiet curam. Sicut hic sanatur filius Dei, de quo in fine. Hanc habent consolationem, si non sua culpa, in temperantia & libidinibus incidant in morbos graues.

Pauci, proh dolor, iam sunt, qui magno pretio æstimandi. Theur gnug seyn sie. Quia paucissimi tales: quales hic describit Centurio. Ergo non mirum, wann sie auch wenig Glück vnd Gnad von Gott haben.

II. Pars.

Bonus ille Centurio admodum sollicitus est pro famulo. Et quia Christus illi innotuit, ipsum ante omnes medicos compellendum statuit. Neque hoc loco torquet nodus iste, quod Matth. dicit, ipsum compellasse Christum. Lucas vero ait, misisse ad Christum. Quia quod quis per alium facit per se fecisse purandus est. Sic enim Lucas habet: Rogabat eum, quomodo? mittebat legatos per quos se rogabat. Et ipse Centurio exemplum viri optimi hunc nodum soluit: dicens Christo per legatos: Non iudicavi me dignum, vt venirem ipse. Quia gentilis erat, & miles. Item: Non sum dignus vt intres sub tectum. Noli vexari Magister. Ecce humilitatem magnam. Misit autem viros honestos, seniores ex Iudæis, vt non grauetur sanare seruum.

Et cum Christus appropinquaret ædibus, amicos alios mittit Noli vexari: Sed dic verbum. Ecce fidem. Addit, Ego enim sum minister, & parenti mihi serui, & cætera. Hoc vult: Tu Dominus es cæli & terræ. Ergo potes omnibus morbis & creaturis imperare. Certe similem in Israele non habet, ipso Christo teste.

L. Tria commendatione & imitatione dignissima in hoc milite, Gentili, Centurione Romano.

I. Fides maxima, qua credit, Christum omnipotentem.

rem, ideoque absentem sanare & præcipere morbo posse. Hanc fidem si haberent omnes ægri, citius absque dubio multi consequerentur sanitatem. Sic scilicet ex hac fide ad preces, non ad illegitima media conuerterent sese, similes Ahasæ consulenti Diabolum, 2. Reg. 1. v. 6. Vide Syr. 28. v. 9. & Dispositionem Themat. CVII. & alias, ex ver. Testamento supra in hac 2. parte Prompt.

II. Sollicitudo pia pro famulo digna commendatione; hanc imitentur omnes domini: vt non dicant, *Wer esit der reit / wer leit der leit. Hat er lang gedienet / so hat man ihm lang gelohuet.*

Vult Paulus, heros facere officium erga seruos. Ephes. 6. v. 9. Vide quomodo puniatur torus exercitus, propter neglectum seruum ægotum Amalechitæ cuiusdam, 1. Sam. 30. v. 6.

Si sani facerunt officium, non eiciendi domo ægri aut negligendi. Deus alioquin vindicabit grauissime.

III. Insignis humilitas commendanda & imitanda. Rara in militibus, maxime Capitaneis. De hac alias.

III. Pars.

Seniores à Capitaneo missi ad Christum non tantum non detestantur legationem: sed etiam apud Christum intercedunt primum pro Centurione, vt annuat precibus illius. Et rogarunt illum studiose. *Nit stess.*

Deinde rationes adducunt, commendantes Centurionis fidem & pietatem. 1. Amat Iudæos, & ad fidem nostram sese conuertit. 2. *Ædificauit nobis scholam.* Dignus ergo cui beneficias. *Eccepium militem.*

II. Discimus intercedendum pro omnibus ad Deum; vt requiritur 1. Tim. 2. v. 1. Idq; etiam hodie fieri potest & debet, Maxime pro afflictis, captiuis, vt Petro. A. Ct. 1. 2. v. 5. ægotis, Gen. 20. v. 17. Præsertim ubi pii & digni sunt. Sed & pro inimicis orandum, exemplo Christi & Stephani, Luc. 23. v. 34. A. Ct. 7. v. vlt. Vide baiulos illos in Euangelio, Marc. 2. v. 4, Matth. 9. & Marc. 7. v. 32.

Expe

Expetendæ etiam tales intercessionēs, Gen. 20. v. 7. Multum valent apud Deum. Quod patet exemplo Miriam, Num. 12. v. 13. Ieroboami, 1. Reg. 13. v. 6.

I. I. Videmus etiam milites in suo officio nihilominus posse esse pios. *Wann sie es nur gern thäten.* Exempla piorum militum David: Iosua: Gedeon: Iudas Macchabæus. Illis quoque viam ad cælum non intercludit Joannes Luc. 7. v. 14 Pauci autem hodie sunt, de quibus dicere possemus Christo, Dignus est, vt beneficias, &c. Sed dicendum: Indignus est, qui viuat: Non amat religionem: Tempia destruit, non ædificat, &c.

IV. Pars.

De ægroto, & querentibus Medicum diximus. Nunc ipsum Medicum videamus. Is verus est Medicus ille animæ & corporis (Matt. 9. v. 12.) CHRISTVS.

1. Quam primum compellatur, mox ipse abit cum legatis.

2. Placet illi fides centurionis, quam commendat.

3. Legatis dicit, Fiat sicut petitur. Et illi domum reuertu inueniunt seruum sanum.

L. I. Christus verus Medicus, omnipotens, absens, vno verbo potest sanare. Ad illum fide & precibus confugiendum. De his sæpius.

II. Solatium pro pauperibus: Quod seruum etiam pauperem mox sanat (ad quem descendere vult) non minus quam filium Reguli diuitis, Joan. 4. & filiam Iairi. Luc. 8. Venite omnes, ait, Matt. 11. v. 28.

F I N I S.

THEMA IV.

Matt. 8. v. 14. & 15.

De socru Petri febricitante sanata.

DISPOSITIO.

Rara hæc est multis nominibus, & elegans historia,

Dd 4

vbi